

A Vajdaság települései és címerei

Óbecse – Bečej

*Érdekességek Becse történetéből – A város aranykora
(Kovács-Huszka Ferenc írásából)*

Óbecsén van járásbíróház, közjegyzői, szolgabírói, adóhivatal, telekkönyv, takarékpénztárak, apáca-zárda, továbbá van sörgyár, jéggyár s több gőzmalom és három nagyszabású téglagyár; vasút, gőzhajóállomás, posta, táviráda, interurbán távbeszélő, azonkívül van magyar hetilapja és három orsz. vásárja; selyemgubó-beváltó hivatala, vasöntödéje, két pénzügyőrsége és csendőrszakszparancsnoksága, mértékhitelítő hivatala és két gyógyszerháza, a melyeknek egyike, a Szmik-féle: „Városi gyógyszerháza”, most ünnepli száz éves fennállását.

Kereskedelme igen élénk, kivált épületfában, amit két hatalmas gőzfűrészt állít elő, továbbá sörben és gabonában; tojással és hízott lúddal is nagyban kereskednek. Az óbecsei búzát a budapesti tőzsdén külön jegyzik. Újabban zöldségtermelése is nagy lendületet vett; Kovács Ferenc plébánosnak, dr. Tripolszky János és Szmik Gyulának, Berényi Bélának és id. Gerber Nándornak vízvezetékekkel ellátott konyhakertészetük van. Az óbecsei tiszai ártéri káposztát még Közép-Bácskából is keresik. Hetivásárjai is igen látogatottak, kivált a bánátiak részéről. Az óbecsei kitűnő ízű házikenyér messze földön ismeretes, valamint gombaárusítása is nevezetes.

Kénes ártézi fürdője is említésre méltó, amit az ártézi víz saját lángjával melegítenek; reumában szenvedők nagyon sikeresen használják és messze vidékről látogatják. Érdekes, hogy a város összes ártézi kútja lánggal égnek.

Megjegyzésre méltó, hogy Óbecsének 58 vármegyei képviselője van, ennyi talán egyetlen rendezett tanácsú városnak, vagy nagyközségnek sincs az országban. Községi képviselőtestülete pedig talán az ország valamennyi nagyközsége között a legintelligensebb, mert 31 egyetemet végzett és még 14 gimnáziumot tanult községi képviselője van 56-ból. A óbecseiek hazaszeretete messze földön híres. Az alkotmányos küzdelem idején külön vonatokon jártak az óbecseiek a vármegyei gyűlésre az alkotmány védelmére.

Óbecse tanügye igen fejlett. Van négyoszt. közs. polgári fiú- és négyosztályú polgári leányiskolája, négyoszt. iparostanonciskolája, egy gazdasági ism. iskolája, 24 római katolikus elemi népiskolája, 12 szerb elemi és két izraelita elemi népiskolája és hat kisdudóvodája, amelyekre évenként csaknem 100.000 koronát áldoz a község a sajátjából, a természetben való szolgáltatások és a dologi kiadásokon kívül.

A város főbb utcái kockakövel vannak kikövezve s a gyalogjárók aszfalton vannak burkolva. A város utcái többnyire igen rendezettek, szépen építve, fásítva, úgy hogy az egész város hatalmas kert benyomását teszi a szemlélőre. Több szép épülete, palotája, nagy városoknak is díszére válnék. Így a városháza, postapalota, banképülete, br. Jóvits palota, a járásbíróházi épület, a központi ortodox szerb iskola, stb. Van szegényháza is apácák vezetése mellett, a város és Freund József gyáros és neje alapítványából. A belvárosi r. kat. templomban és a városház dísztermében több híres Thán-kép látható; az ortodox szerb templomban szép ikonostáz van.

A szomszédos sajkás-kerület magyarosodásában Óbecsének kiváló szerep és misszió jut, amennyiben iskoláit a sajkások fiai és leányai tömegesen látogatják, de meg a magyarság Óbecséről csak úgy rajzik szét a sajkás-községekbe.

A város déli oldalán a Ferenc-csatorna túlsó partján, ahova szép vashíd vezet, terül el a „Botra” alsóvárosi leányegyház, amely sok jó szőlőt és zamatos bort terem. Emberemlékezet óta mindig híres bortermő hely volt. Régente község állott a helyén. Határában a tiszai hajóállomás mellett található az országban egyedül a *Xanthium italicum* Mor. nevű növény, a mit Kovács Ferenc plébános 1908. évben fedezett fel s a mit Tuzson János der. egyetemi tanár ismertetett a kir. természettudományi társulatban.

A város déli oldalán van a Ferenc-csatorna tiszai torkolata, amely világhírű villamos zsilipekkel van ellátva; tanulmányozására még Japánország is küldött egy mérnököt. Egyéb hivatalokon kívül Óbecsén székel: a Bács–Torontáli, valamint az Óbecse–Aracs–Péterrévei ármentesítő-társulatok hivatala, nemkülönben a Ferenc-csatorna szakaszmérnöksége.

Az óbecsei országgyűlési és orsz. kath. autonómiai kerületeknek választási, az óbecsei róm. kath. és gör. kel. esperességeknek pedig egyházi középpontja.

Óbecse községéből kb. ötmillió korona értékű. 1909. évi költségvetése 417.170 korona 63 fillér bevétellel szemben 404.480 korona 08 fillér kiadással irányoztatott elő; a mérleg tehát 12.690 korona 55 fillér tiszta pénztári maradványt tüntet fel. Községi pótadója a városnak jelenleg nincs.

Itt született Thán Mór kiváló és hírneves festőművész s ennek fivére Thán Károly egyetemi tanár és Európa szerte előnyösen ismert jeles vegyész, akiknek szülőházát márványtábla jelöli. Allaga Géza híres gordonkaművész szintén Óbecse szülötte.

Óbecse határában végződnek a Dunától a Tiszáig húzódó ú. n. római sáncok. Megemlítendő, hogy Óbecse Bács-Bodrog vármegyének népességére nézve, s más tekintetben is, legelső nagyközsége, a mely oly rohamosan fejlődik, hála kedvező fekvésének, hogy mihamar egyike lesz a Nagyalföld legjelentékenyebb városainak. Ha a Tiszán át vasúti és közúti hidat kap, nem lesz párja messze földön.

A szabadka-óbecsei, óbecse-újvidéki s zombor-óbecsei vasúti vonalának csomópontja és hat szomszédos községgel műút köti össze. Torontálvármegyével két kompjárassal közlekedik. Óbecsén 41 különféle egylet működik.

Forrás: *Borovszky Samu: Magyarország vármegyéi és városai, Bács-Bodrog vármegye I.-II. kötet, Apolló Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság, 1909.*